

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในค่านิยมวินัยในตนเอง ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

๑. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตารางที่ ๑ สถานภาพของครูสังคมศึกษา

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๔๕	๒๒.๕
หญิง	๑๕๕	๗๗.๕
๒. อายุปัจจุบัน		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๒	๑.๐
๒๐ - ๒๔ ปี	๒๒	๓๑.๐
๒๕ - ๓๔ ปี	๑๐๘	๕๔.๐
๓๕ - ๔๔ ปี	๒๒	๑๑.๐
สูงกว่า ๕๐ ปี	๖	๓.๐
๓. วุฒิสถูสูงสุก		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๖	๘.๐
ปริญญาตรี	๑๗๔	๘๘.๕
สูงกว่าปริญญาตรี	๕	๒.๕

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
๔. ประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียน		
ต่ำกว่า ๕ ปี	๓๒	๑๖.๐
๕ - ๙ ปี	๓๓	๓๘.๕
๑๐ - ๑๔ ปี	๕๔	๒๗.๐
๑๕ - ๑๙ ปี	๑๔	๗.๐
๒๐ ปีขึ้นไป	๒๓	๑๑.๕
๕. จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนในโรงเรียนต่อหนึ่งสัปดาห์		
ต่ำกว่า ๕ ชั่วโมง	-	-
๕ - ๙ ชั่วโมง	๕	๒.๕
๑๐ - ๑๔ ชั่วโมง	๒๓	๑๓.๕
๑๕ - ๑๙ ชั่วโมง	๑๓๔	๖๗.๐
๒๐ ชั่วโมงขึ้นไป	๓๔	๑๗.๐

จากตารางที่ ๑ แสดงให้เห็นว่าครูสังคมนตรีศึกษาส่วนใหญ่เป็นหญิงคิดเป็นร้อยละ ๗๗.๕ เป็นชายร้อยละ ๒๒.๕

อายุปัจจุบันของครูสังคมนตรีศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระหว่าง ๓๐ - ๓๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๐ รองลงมาคือ อายุระหว่าง ๒๐ - ๒๙ ปี และช่วงอายุที่มีครูสังคมนตรีศึกษาน้อยที่สุดคือต่ำกว่า ๒๐ ปี ร้อยละ ๑.๐

วุฒิสูงสุดของครูสังคมนตรีศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๕ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ ๘.๐ และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๒.๕

ประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียนของครูสังคมนตรีศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง ๕ - ๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕ รองลงมาคือ ๑๐ - ๑๔ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐ และน้อยที่สุดคือ ๑๕ - ๑๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๗.๐

จำนวนชั่วโมงในการทำการสอนของครูสังคมนตรีศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง ๑๕ - ๑๙ ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๖๗ รองลงมาชั่วโมงในการทำการสอนมากกว่า ๒๐ ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๑๗ และครูสังคมนตรีศึกษาที่มีชั่วโมงในการสอนน้อยที่สุดคือ ระหว่าง ๕ - ๙ ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๒.๕

ตารางที่ ๒ สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๓๓	๓๘.๐
หญิง	๑๑๔	๖๑.๐
๒. อายุปัจจุบัน		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	—	—
๒๐ - ๒๙ ปี	๑๓	๘.๑
๓๐ - ๓๙ ปี	๔๘	๒๖.๒
๔๐ - ๔๙ ปี	๔๘	๕๒.๘
สูงกว่า ๕๐ ปี	๒๒	๑๑.๘
๓. ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่	๓๖	๘.๓
ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่		
ฝ่ายวิชาการ	๔๐	๑๐.๓
ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่		
ฝ่ายปกครอง	๓๖	๘.๓
หัวหน้าฝ่ายแนะแนว	๓๓	๘.๖
หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา	๓๘	๘.๘
๔. วุฒิสงสุก		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๕	๒.๓
ปริญญาตรี	๑๖๓	๘๘.๓
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๕	๘.๐

ตารางที่ ๒ สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
๕. ประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียน		
ต่ำกว่า ๕ ปี	๑๕	๔.๐
๕ - ๙ ปี	๒๒	๑๑.๘
๑๐ - ๑๔ ปี	๓๐	๑๖.๐
๑๕ - ๑๙ ปี	๕๓	๒๘.๓
๒๐ ปีขึ้นไป	๖๗	๓๕.๘

จากตารางที่ ๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๐ เป็นชายร้อยละ ๓๙.๐

อายุปัจจุบันของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง ๔๐ - ๔๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๙ รองลงมาคืออายุระหว่าง ๓๐ - ๓๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๒ และช่วงอายุที่มีผู้บริหารโรงเรียนน้อยที่สุด คืออายุระหว่าง ๒๐ - ๒๙ ปีคิดเป็นร้อยละ ๙.๑

ตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนนั้นมีจำนวนดังนี้ คือ ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่ร้อยละ ๙.๓ ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการร้อยละ ๑๐.๓ ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครองร้อยละ ๙.๓ หัวหน้าฝ่ายแนะแนวร้อยละ ๙.๖ และหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาร้อยละ ๙.๘

วุฒิสูงสุดของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ ๘๙.๓ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ ๒.๗ และระดับสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ ๘.๐

ประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า ๒๐ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๘ รองลงมามีประสบการณ์อยู่ระหว่าง ๑๕ - ๑๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๓ และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยที่สุด คือ ต่ำกว่า ๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔

๒. การศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเอง

ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาหาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน ได้ผลดังตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ นำหนักความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเอง

ลำดับข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น		
		\bar{x}	S.D.	แปลความ
ก. บทบาทด้านการสอน				
๑.	ด้านความรับผิดชอบ			
๑.๑	ในการมอบหมายงานให้นักเรียนทำ ครูควรกำหนดวันส่งงานที่แน่นอนเพื่อให้ นักเรียนรับผิดชอบการตรงต่อเวลา	๔.๕๓	๐.๖๕	มากที่สุด
๑.๒	ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน การวางแผนการเรียนเพื่อให้นักเรียนมี ความรับผิดชอบในการเรียนของตนเอง	๓.๗๓	๐.๕๔	มาก
๑.๓	ในการเรียนวิชาสังคมศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง สถานการณ์ บทบาทและหน้าที่พลเมืองใน ระบอบประชาธิปไตยนั้น ครูควรให้นักเรียน ได้แสดงออกตามบทบาทและสถานการณ์ของ คนในฐานะพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อฝึกความรับผิดชอบต่อตนเอง	๔.๕๒	๐.๗๐	มาก

ตารางที่ ๓ (ต่อ)		ความคิดเห็น	
ลำดับข้อ	ข้อความ	χ ²	S.D. แปลความ
๒. ความเชื่อมั่นในตนเอง			
๒.๑	ครูควรสนับสนุนและเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้เลือกทำกิจกรรมที่ตนเองมีความสนใจ เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจและทดสอบความ เชื่อมั่นในตนเอง	๔.๘๒	๐.๓๐ มาก
๒.๒	ในขณะที่เรียนครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเองด้วย การแสดงความคิดเห็นโต้แย้งหรือเห็นด้วย กับเพื่อนและครูผู้สอน	๔.๒๔	๐.๓๖ มาก
๒.๓	ครูควรยกย่อง ชมเชย ประกาศความดีหรือ ความสามารถของนักเรียนในห้องเรียนเพื่อ ให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง	๔.๓๘	๐.๓๑ มาก
๓. คำนึงความเป็นผู้มีเหตุผล			
๓.๑	ครูควรให้นักเรียนค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อนำมา ใช้ประกอบเหตุผลในการวิเคราะห์วิจารณ์ เรื่องราวที่เรียนในวิชาสังคมศึกษา	๔.๒๖	๐.๓๘ มาก
๓.๒	ในการพิจารณาตัดสินลงโทษผู้ที่กระทำ ผิด ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนในห้อง ได้พิจารณาโทษของผู้กระทำผิดนั้นอย่างมี เหตุผลที่เหมาะสม	๓.๒๖	๑.๐๓ ปานกลาง

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น		
		χ ²	S.D.	แปลความ
๓.๓	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่อง ค่านิยม การปกครองระบอบประชาธิปไตย ครูควรให้นักเรียนร่วมกันฝึกแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของเพื่อน ๆ	๔.๓๕	๐.๗๑	มาก
๔.	ด้านความซื่อสัตย์ สุจริตและยุดิธรรม			
๔.๑	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องบุคคลในประวัติศาสตร์หรือบุคคลที่น่ายกย่องในปัจจุบัน ครูควรยกตัวอย่างความซื่อสัตย์สุจริตและยุดิธรรมของบุคคลผู้นั้นประกอบการเรียนเพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของคุณธรรมดังกล่าว	๔.๔๗	๐.๖๕	มาก
๔.๒	ในการให้คะแนน การให้รางวัลและการลงโทษนักเรียน ครูควรทำด้วยความยุดิธรรม ไม่ลำเอียงรักใคร่หรือเกลียดชังนักเรียนคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะ	๔.๖๒	๐.๖๖	มากที่สุด
๔.๓	ในการสอบครูควรชี้แจงกฎระเบียบและโทษของผู้กระทำผิดกฎระเบียบของการสอบ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกหัดตนเองให้มีความซื่อสัตย์สุจริต	๔.๕๐	๐.๖๗	มาก

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น		
		X̄	S.D.	แปลความ
๕. ด้านความอดทน มานะ พยายาม				
๕.๑	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องอุปสรรคหรือปัญหาของประเทศ ครูควรนำตัวอย่าง เหตุการณ์หรือบุคคลที่ใช้ความมานะพยายามในการแก้ปัญหาเป็นแบบให้นักเรียนได้นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	๔.๑๕	๐.๗๕	มาก
๕.๒	ครูควรให้นักเรียนฝึกหัดความอดทนต่อความยากลำบากและใช้ความมานะพยายามโดยจัดกิจกรรมประกอบการเรียนที่ต้องใช้ความมานะอดทนในการทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ	๔.๐๐	๐.๘๒	มาก
๖. ด้านความกล้าหาญ				
๖.๑	ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ออกมาทำกิจกรรมหรือพูดหน้าชั้นในขณะเรียนเรื่องต่างๆ ในวิชาสังคมศึกษา เพื่อฝึกความกล้าในการแสดงออก	๔.๒๐	๐.๘๑	มาก
๖.๒	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องค่านิยม วัฒนธรรม จารีตประเพณี ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นส่วนตัวแม้ว่าจะไม่สอดคล้องกับค่านิยม วัฒนธรรม จารีตประเพณีที่สังคมยอมรับอยู่ เพื่อฝึกให้นักเรียนกล้าหาญในการแสดงความคิดเห็น	๔.๑๑	๐.๗๕	มาก

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
๖.๓	ครูควรนำกิจกรรมหรือปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องการแก้ไขให้ดีขึ้น มาให้นักเรียนรับไปทำการแก้ไขเพื่อฝึกให้มีความกล้าหาญในการเผชิญปัญหา	๔.๐๘	๐.๗๕	มาก
๗.	ด้านความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี			
๗.๑	ในการจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อค้นคว้าหรือทำกิจกรรม ครูควรให้นักเรียนผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ต่าง ๆ กันเพื่อให้ทุก ๆ คน ได้ทำหน้าที่ผู้นำและผู้ตามโดยทั่วถึงกัน	๔.๒๕	๐.๗๗	มาก
๗.๒	ครูควรให้นักเรียนฝึกการทำงานกลุ่มโดยเน้นให้แต่ละคนรู้จักสถานภาพและบทบาทของตนในฐานะที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม	๔.๓๑	๐.๗๗	มาก
๗.๓	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องผู้นำของประเทศต่าง ๆ ครูควรให้นักเรียนศึกษาคุณสมบัติที่ดีของผู้นำเหล่านั้น แล้วนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ	๓.๕๐	๐.๘๒	มาก
๘.	ด้านการรู้จักวางตัวตามวาระและโอกาส			
๘.๑	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องการปฏิบัติตนเพื่ออยู่ในสังคม ฯลฯ ครูควรจัดกิจกรรมที่นำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับคนหลายระดับ เป็นการฝึกให้รู้จักวางตัวให้ถูกต้องตามวาระและโอกาส	๔.๑๘	๐.๘๒	มาก

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
๘.๒	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่อง สถานที่สำคัญ มรรยาทการสมาคม ฯลฯ ครูควรฝึกให้นักเรียนให้รู้จักวางตัวให้ถูกต้องเมื่ออยู่ในสภาพต่าง ๆ	๔.๒๘	๐.๗๔	มาก
๙.	ด้านการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๙.๑	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่อง สิทธิ เสรีภาพ การเมืองการปกครอง และกฎหมายในชีวิตประจำวัน ครูควรให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและฝึกการรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน	๔.๓๑	๐.๗๖	มาก
๙.๒	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่อง การปกครองระบอบประชาธิปไตย ฯลฯ ครูควรให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น เรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างกว้างขวางแล้วนำมาคิดของส่วนใหญ่มากลองปฏิบัติในห้องเรียน	๔.๑๕	๐.๘๑	มาก
๙.๓	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่อง ชาวและเหตุการณ์ปัจจุบัน ครูควรให้นักเรียนฟังหรืออ่านข่าวแล้วนำมาแนวคิด จากบทความหรือการให้สัมภาษณ์ของบุคคลต่าง ๆ มาอภิปรายเพื่อฝึกการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	๔.๑๕	๐.๗๕	มาก

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น		
		χ ²	S.D.	แปลความ
๑๐.	ด้านการเคารพและยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม			
๑๐.๑	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ฯลฯ ครูควรให้นักเรียนฝึกวางระเบียบของห้องเรียน แล้วทดลองประพฤติปฏิบัติร่วมกัน	๔.๑๐	๐.๗๕	มาก
๑๐.๒	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่อง ระเบียบการปกครองของประเทศ ครูควรฝึกให้นักเรียนได้ร่วมกันพิจารณา วิพากษ์วิจารณ์ กฎระเบียบของโรงเรียน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางเพิ่มเติม แก้ไขเพื่อนำไปปรับปรุงกฎระเบียบของโรงเรียนต่อไป	๓.๗๔	๐.๕๘	มาก
๑๐.๓	ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ครูควรเชิญผู้มีความรู้ ความสามารถทางด้านกฎหมายหรือการออกระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มาบรรยายให้นักเรียนได้พูดคุยซักถามในห้องเรียน	๓.๘๑	๐.๕๘	มาก
๑๑.	ด้านการให้ความร่วมมือกับส่วนรวม			
๑๑.๑	ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษานั้น ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนมีหน้าที่ในการทำงานโดยทั่วถึง เพื่อฝึกการให้ความร่วมมือกับส่วนรวม	๔.๒๐	๐.๗๕	มาก

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
๑.๒	ในการแข่งขันกีฬาของโรงเรียนครูควรส่งเสริมให้นักเรียนยึดมั่นในกติกาเพื่อฝึกความมีวินัยด้านความมีเหตุผลและการยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม	๔.๒๘	๐.๓๕	มาก
๑.๓	ในการจัดงานต่าง ๆ ที่โรงเรียนกำหนดว่าเป็นวันสำคัญ ครูควรมอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนรับผิดชอบในงานที่สามารถทำได้ เพื่อฝึกความมีวินัยด้านความรับผิดชอบและความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	๔.๒๐	๐.๓๔	มาก
๑.๔	ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมเช่น จักรนิทรรศการในวาระสำคัญของโรงเรียน เพื่อฝึกให้นักเรียนมีวินัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ความมานะพยายาม เคารพสิทธิ และความคิดเห็นของผู้อื่น	๔.๑๖	๐.๔๑	มาก
๑.๕	ครูควรนำนักเรียนไปฟังเทศน์ที่วัดเป็นครั้งคราว เพื่อให้นักเรียนได้นำแนวคิดจากหลักธรรมมาเป็นแนววางระเบียบปฏิบัติต่อการดำเนินชีวิตของตนเอง	๓.๕๐	๐.๕๓	มาก

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น		
		X	S.D.	แปลความ
๒.	คานการให้ความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ใน โรงเรียนและบุคลากร			
๒.๑	ครูควรร่วมมือกับฝ่ายแนะแนวด้วยการให้ ข้อมูลด้านพฤติกรรมของนักเรียนตลอดจน นำข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวมาใช้ประโยชน์ ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง ในต่าง ๆ	๔.๑๐	๐.๘๖	มาก
๒.๒	ครูควรร่วมมือกับฝ่ายปกครองในการดูแล ความประพฤติของนักเรียนให้ปฏิบัติตาม ระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียนตลอดจน ปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อส่งเสริมนักเรียน ให้มีวินัยในตนเองในต่าง ๆ	๔.๒๘	๐.๗๖	มาก
๒.๓	ครูควรติดต่อสัมพันธ์กับบุคลากรของนักเรียน ในการดูแลความประพฤติของนักเรียนเพื่อ ส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในต่าง ๆ	๔.๒๐	๐.๗๔	มาก
๒.๔	ครูควรร่วมมือกับผู้บริหารของโรงเรียนใน การรับทราบแนวนโยบาย การดูแลและควบคุม ความประพฤติของนักเรียนเพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนมีวินัยในต่าง ๆ	๔.๒๐	๐.๗๓	มาก
๒.๕	ครูควรร่วมมือกับเพื่อนครู เจ้าหน้าที่นักการ ภารโรงของโรงเรียนในการร่วมมือกันดูแล ส่งเสริม ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความคิด เห็นกันในการพัฒนานักเรียนให้มีวินัยใน ตนเองในต่าง ๆ	๔.๐๗	๐.๗๘	มาก

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น		
		X̄	S.D.	แปลความ
๓.	ด้านบุคลิกภาพและการวางตัวของครู			
๓.๑	ในการแต่งกาย ครูควรแต่งกายให้สุภาพ เพื่อเป็นตัวอย่างในการฝึกนักเรียนให้มีวินัย ด้านการรู้จักแต่งกายให้เหมาะสมกับวาระและโอกาส	๔.๕๐	๐.๓๐	มาก
๓.๒	ครูควรใช้วาจาที่สุภาพ พูดยกย่องตามความเป็นจริง เพื่อเป็นตัวอย่างฝึกนักเรียนให้มีวินัยในด้านความกล้าพูดแต่ความจริงและความเชื่อมั่นในตนเอง	๔.๕๓	๐.๖๔	มากที่สุด
๓.๓	ในการมาปฏิบัติหน้าที่เช่นการเข้าทำการสอน ครูควรปฏิบัติหน้าที่ตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาเพื่อส่วนรวม เพื่อให้เป็นตัวอย่างให้นักเรียนมีความตรงต่อเวลาและรู้จักทำตามสถานภาพและบทบาทของตนอย่างเต็มความสามารถ	๔.๕๓	๐.๖๑	มากที่สุด
๓.๔	ในการทำงานร่วมกับนักเรียน ครูควรทำงานด้วยความรับผิดชอบและยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนเพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนมีวินัยด้านความรับผิดชอบและการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น	๔.๕๐	๐.๖๑	มาก
๓.๕	ในการอยู่ร่วมกับนักเรียน ครูควรให้ความรักความสนิหสนมแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงไม่ลำเอียง เพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความยุติธรรมและความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น	๔.๕๒	๐.๓๑	มาก

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น		
		χ ²	S.D.	แปลความ
๔.	ค่านการให้คำปรึกษาหารือชี้แนะแนวทาง			
๔.๑	เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น ครูควรให้คำปรึกษาหารือชี้แนะให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสมแก่บุคคล วาระและโอกาส เพื่อฝึกความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนค่านการรู้จักวาระและโอกาส และการร่วมมือกับผู้อื่น เป็นต้น	๔.๔๐	๐.๓๑	มาก
๔.๒	ในการให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว หรือปัญหาการเรียน ครูควรให้คำปรึกษาชี้แนะจนนักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเอง แก้ปัญหาได้ เพื่อฝึกการมีวินัยในตนเอง ค่านความเชื่อมั่นในตนเอง	๔.๒๑	๐.๓๖	มาก
๔.๓	ในการให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาในการ ทำกิจกรรมของนักเรียน ครูควรส่งเสริม สนับสนุนให้กำลังใจในการทำงานแก่นักเรียน เพื่อฝึกความมีวินัยในตนเอง ค่านการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี	๔.๒๒	๐.๓๑	มาก
๔.๔	ในบางโอกาสครูควรเชิญวิทยากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย แนะนำแนวทางร่วมกันแก่นักเรียนในค่านการส่งเสริม พัฒนาวินัยในตนเองในค่านต่าง ๆ	๓.๘๕	๐.๘๓	มาก

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น		
		มี	S.D.	แปลความ
๔.๕	ครูควรจัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ แนะนำ วิธีการกระทำตนอยู่ในระเบียบวินัยของสังคม แก่นักเรียนเป็นครั้งคราว	๓.๗๔	๐.๕๒	มาก

จากตารางที่ ๓ แสดงให้เห็นว่าโดยเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในด้านความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งบทบาทในด้านการสอนและบทบาทนอกเหนือ การสอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

บทบาทในด้านการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง

ข้อ ๑. ด้านความรับผิดชอบส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นเรื่องการมอบหมายงานให้นักเรียนทำ ครูควรกำหนดวันส่งงานที่แน่นอน เพื่อให้นักเรียนรับผิดชอบการตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อ ๒. ความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อ ๓. ด้านความเป็นผู้มีเหตุผลส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องการพิจารณาตัดสินลงโทษเพื่อนที่กระทำผิดนั้น อย่างมีเหตุผลที่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อ ๔. ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและ ยุติธรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องการให้คะแนน การให้รางวัลและการลงโทษนักเรียน ครูควรทำความยุติธรรม ไม่ลำเอียงรักใคร่หรือเกลียดชังนักเรียนคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะ อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อ ๕. ด้านความอดทน มานะพยายามอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อ ๖. ด้านความกล้าหาญอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อ ๗. ด้านความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อ ๘. ด้านการรู้จักวางตัวความวาระและโอกาสอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อ ๙. ด้านการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อ ๑๐. ด้านการเคารพ และยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อ ๑๑. ด้านการให้ความร่วมมือกับ ส่วนรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ

บทบาทนอกเหนือการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเองด้วยบทบาท

ข้อ ๑. ด้านกิจกรรมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อ ๒. บทบาทด้านการให้ความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อ ๓. บทบาทด้านบุคลิกภาพและการวางตัวส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องครูควรใช้วาจาที่สุภาพ พูดยกย่องตามความเป็นจริง เพื่อเป็นตัวอย่าง

ฝึกนักเรียนให้มีวินัยด้านความกล้าพูดแต่ความจริงและความเชื่อมั่นในตนเองและในเรื่องการมาปฏิบัติหน้าที่ เช่น การเข้าทำการสอน ครูควรปฏิบัติหน้าที่ตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาเพื่อส่วนรวม เพื่อให้เป็นตัวอย่างให้นักเรียนมีความตรงต่อเวลาและรู้จักทำตามสถานภาพและบทบาทของตนอย่างเต็มความสามารถอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อ ๔. บทบาทด้านการให้คำปรึกษาหารือ ชี้แนะแนวทางอยู่ในระดับมากที่สุด

๓. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูสังคมนตรีศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมนตรีศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเอง ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาหาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t - test)

ตารางที่ ๔ เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูสังคมนตรีศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมนตรีศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเอง

ลำดับข้อ	ข้อความ	ครูสังคมนตรีศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ก. บทบาทด้านการสอน						
๑.	ด้านความรับผิดชอบตนเอง					
๑.๑	ในการมอบหมายงานให้นักเรียนทำครูควรกำหนดวันส่งงานที่แน่นอนเพื่อให้นักเรียนรับผิดชอบการตรงต่อเวลา	๔.๕๓ (มาก)	๐.๖๘	๔.๖๒ (มากที่สุด)	๐.๖๑	๑.๒๘
๑.๒	ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนในการวางแผนการเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนของตนเอง	๓.๗๐ (มาก)	๐.๘๑	๓.๗๓ (มาก)	๐.๘๓	๐.๗๘

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	ครูสังคมนตรีศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	X̄	S.D.	X̄	S.D.	
๑.๓ ในการเรียนวิชาสังคมนตรีศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง สถานภาพ บทบาทและหน้าที่พลเมืองใน ระบอบประชาธิปไตยนั้น ครูควรให้ นักเรียนแสดงออกตามบทบาทและสถาน ภาพของตนในฐานะเป็นพลเมืองตาม ระบอบประชาธิปไตยเพื่อฝึกความรับผิดชอบ ของตนเอง	๔.๓๖ (มาก)	๐.๓๑	๔.๔๘ (มาก)	๐.๖๘	๑.๓๒
๒. ความเชื่อมั่นในตนเอง					
๒.๑ ครูควรสนับสนุนและ เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้เลือกทำกิจกรรมที่ตนเองมีความสนใจ เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจและทดสอบความ เชื่อมั่นในตนเอง	๔.๑๘ (มาก)	๐.๓๔	๔.๓๓ (มาก)	๐.๖๘	๒.๐๒*
๒.๒ ในขณะที่เรียนครูควร เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ด้วยการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งหรือเห็น ด้วยกับเพื่อนและครูผู้สอน	๔.๒๑ (มาก)	๐.๓๕	๔.๒๘ (มาก)	๐.๓๖	๐.๘๘
๒.๓ ครูควรยกย่อง ชมเชย ประกาศความดี หรือความสามารถของนักเรียนในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง	๔.๓๔ (มาก)	๐.๓๔	๔.๔๕ (มาก)	๐.๓๔	๑.๖๓
๓. ความเป็นผู้มีเหตุผล					
๓.๑ ครูควรให้นักเรียนค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อนำ มาใช้ประกอบเหตุผลในการวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องราวที่เรียนในวิชาสังคมนตรีศึกษา	๔.๒๖ (มาก)	๐.๓๘	๔.๒๓ (มาก)	๐.๘๑	๐.๑๕

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	ครูสังคัมศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
๓.๒ ในการพิจารณาตัดสินลงโทษเพื่อนที่กระทำผิดควรเปิดโอกาสให้นักเรียนในห้องพิจารณาโทษผู้กระทำผิดนั้นอย่างมีเหตุผลที่เหมาะสม	๓.๒๙	๑.๐๑	๓.๒๒	๑.๐๖	-๐.๖๒
	(ปานกลาง)		(ปานกลาง)		
๓.๓ ในการเรียนการสอนวิชาสังคัมศึกษา เช่น เรื่องค่านิยม วิธีการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย ครูควรให้นักเรียนร่วมกันฝึกการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของเพื่อน ๆ	๔.๓๑	๐.๓๑	๔.๓๙	๐.๖๙	๑.๑๓
	(มาก)		(มาก)		
๔. ค่านิยมที่ดี สุจริตและยุติธรรม					
๔.๑ ในการเรียนการสอนวิชาสังคัมศึกษา เช่น เรื่องบุคคลในประวัติศาสตร์หรือบุคคลที่นำภัยอยู่ในปัจจุบัน ครูควรยกตัวอย่างความซื่อสัตย์ สุจริตและยุติธรรมของบุคคลผู้นั้นประกอบการเรียนเพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของคุณธรรมดังกล่าว	๔.๔๕	๐.๖๕	๔.๕๐	๐.๖๕	๐.๓๙
	(มาก)		(มาก)		
๔.๒ ในการให้คะแนนการให้รางวัลและการลงโทษนักเรียน ครูควรทำด้วยความยุติธรรมและไม่ลำเอียงรักใคร่หรือเกลียดชังนักเรียนคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ	๔.๕๓	๐.๓๑	๔.๖๓	๐.๖๐	๑.๕๖
	(มากที่สุด)		(มากที่สุด)		

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	ครูสังคมศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
๔.๓ ในการสอบครูควรวชี้แจงกฎระเบียบและโทษ ของผู้กระทำผิดกฎระเบียบของการสอบเพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกหัดตนเองให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต	๔.๔๓ (มาก)	๐.๖๗	๔.๕๑ (มาก)	๐.๖๖	๐.๖๘
๕. กำนความอดทน มานะ พยายาม					
๕.๑ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาเช่น เรื่องอุปสรรคหรือปัญหาของประเทศ ครู ควรนำตัวอย่างเหตุการณ์หรือบุคคลที่ใช้ ความมานะพยายามในการแก้ปัญหามาเป็น แบบให้นักเรียนได้นำไปใช้ปฏิบัติในชีวิต ประจำวัน	๔.๑๑ (มาก)	๐.๘๔	๔.๒๐ (มาก)	๐.๗๔	๑.๑๖
๕.๒ ครูควรให้นักเรียนฝึกหัดความอดทนต่อ ความยากลำบากและให้ใช้ความมานะ พยายาม โดยการจัดกิจกรรมที่ต้องใช้ ความมานะอดทนทำกิจกรรมนั้น ๆ ให้ สำเร็จ	๓.๕๕ (มาก)	๐.๘๔	๔.๐๕ (มาก)	๐.๗๔	๑.๒๕
๖. กำนความกล้าหาญ					
๖.๑ ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ออกมา ทำกิจกรรมหรือพูดหน้าชั้นในขณะที่เรียน เรื่องต่าง ๆ ในวิชาสังคมศึกษาเพื่อฝึก ความกล้าในการแสดงออก	๔.๑๗ (มาก)	๐.๘๓	๔.๒๕ (มาก)	๐.๗๔	๐.๘๔

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	ครูสังคมศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
๖.๒ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาเช่น เรื่องค่านิยม วัฒนธรรม จารีตประเพณี ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิด เห็นส่วนตัวแม้จะไม่เห็นสอดคล้องกับค่านิยม วัฒนธรรม จารีตประเพณีที่สังคมยอมรับอยู่	๔.๑๒ (มาก)	๐.๘๐	๔.๑๐ (มาก)	๐.๓๘	-๐.๑๓
๖.๓ ครูควรนำกิจกรรมหรือปัญหาต่าง ๆ ที่ ต้องการแก้ไขให้ดีขึ้น มาให้นักเรียนรับ ไปทำการแก้ไข เพื่อฝึกให้มีความ กล้าหาญในการเผชิญปัญหา	๔.๐๑ (มาก)	๐.๓๖	๔.๐๘ (มาก)	๐.๘๒	๐.๕๔
๗. ค่านความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
๗.๑ ในการจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อค้นคว้าหรือทำ กิจกรรม ครูควรให้นักเรียนผลัดเปลี่ยนกัน ทำหน้าที่ต่าง ๆ กัน เพื่อให้ทุกคนได้ทำ หน้าที่ผู้นำและผู้ตามโดยทั่วถึงกัน	๔.๑๘ (มาก)	๐.๓๘	๔.๓๒ (มาก)	๐.๓๕	๑.๓๘
๗.๒ ครูควรให้นักเรียนฝึกการทำงานกลุ่มโดย เน้นให้แต่ละคนรู้จักสถานภาพและบทบาท ของตนในฐานะที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม	๔.๓๑ (มาก)	๐.๓๘	๔.๓๐ (มาก)	๐.๓๖	-๐.๐๐

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	ครูสังคมศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
๓.๓ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องผู้นำของประเทศต่าง ๆ ครูควรให้นักเรียนศึกษาคุณสมบัติที่ดีของผู้นำเหล่านั้น แล้วนำมาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ	๓.๘๔	๐.๘๔	๓.๕๓	๐.๘๐	๑.๕๔
	(มาก)		(มาก)		
๔. คำนึงการรู้จักวางตัวตามวาระและโอกาส					
๔.๑ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องการปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคม ฯลฯ ครูควรจัดกิจกรรมที่นำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับคนหลาย ๆ ระดับ เป็นการฝึกให้รู้จักวางตัวให้ถูกต้องตามวาระและโอกาส	๔.๑๒	๐.๓๕	๔.๑๓	๐.๘๖	๐.๕๔
	(มาก)		(มาก)		
๔.๒ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องสถานที่สำคัญ มรรยาทการสมาคม ฯลฯ ครูควรควบคุมดูแลนักเรียนให้รู้จักวางตัวให้ถูกต้องเป็นอยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ	๔.๒๒	๐.๓๓	๔.๓๔	๐.๓๑	๑.๖๓
	(มาก)		(มาก)		
๕. คำนึงการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
๕.๑ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เป็นคนว่าเรื่องสิทธิ เสรีภาพ การเมือง การปกครองและกฎหมายในชีวิตประจำวัน ครูควรให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและฝึกการรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน	๔.๒๘	๐.๓๓	๔.๓๔	๐.๓๕	๐.๘๑
	(มาก)		(มาก)		

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	ครูสังคมศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
๘.๒ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย ฯลฯ ครูควรให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น เรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อย่างกว้างขวางแล้ว นามติของส่วนใหญ่ มาทดลองปฏิบัติในห้องเรียน	๔.๑๖ (มาก)	๐.๘๔	๔.๒๒ (มาก)	๐.๓๘	๐.๓๘
๘.๓ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบัน ครูควรให้นักเรียนฟังหรืออ่านข่าวแล้วนำแนวคิดจากบทความหรือการให้สัมภาษณ์ของบุคคลต่าง ๆ มาอภิปรายเพื่อฝึกการรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	๔.๑๓ (มาก)	๐.๓๘	๔.๒๑ (มาก)	๐.๘๑	๐.๖๑
๑๐. คำนการเคารพและยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม					
๑๐.๑ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ฯลฯ ครูควรให้นักเรียนฝึกวางระเบียบของห้องเรียนแล้ว ทดลองประพฤติปฏิบัติร่วมกัน	๔.๐๘ (มาก)	๐.๘๔	๔.๑๒ (มาก)	๐.๘๕	๐.๕๐
๑๐.๒ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องระบอบการปกครองของประเทศ ครูควรฝึกให้นักเรียนได้ร่วมกันพิจารณา วิพากษ์วิจารณ์กฎระเบียบของโรงเรียนพร้อมทั้ง เสนอแนะแนวทางเพิ่มเติมแก้ไขเพื่อนำไป ปรับปรุง กฎระเบียบของโรงเรียนต่อไป	๓.๓๘ (มาก)	๐.๘๘	๓.๓๐ (มาก)	๐.๘๘	-๐.๘๐

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	ครูสังคัมศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
๑๐.๓ ในการเรียนการสอนวิชาสังคัมศึกษา เช่น เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ครูควรเชิญผู้มีความรู้ ความสามารถทางด้านกฎหมาย หรือการอรรถาธิบายกฎหมายต่าง ๆ มาบรรยายให้นักเรียนได้พูดคุย ชักถามในห้องเรียน	๓.๓๘	๐.๘๖	๓.๘๘	๑.๐๐	๐.๖๐
	(มาก)		(มาก)		
๑๑. ดำเนินการให้ความร่วมมือกับส่วนรวม					
๑๑.๑ ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาสังคัมศึกษานั้น ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนมีหน้าที่ในการทำงานโดยทั่วถึงกันเพื่อฝึกการให้ความร่วมมือกับส่วนรวม	๔.๑๔	๐.๘๒	๔.๒๓	๐.๓๖	๑.๕๘
	(มาก)		(มาก)		
๑๑.๒ ในการเรียนการสอนวิชาสังคัมศึกษา เช่น เรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ครูควรให้นักเรียนศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียน และในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการให้ความร่วมมือแก้ไข้ปัญหาของส่วนรวม	๔.๐๒	๐.๘๓	๓.๘๘	๐.๘๘	๐.๘๒
	(มาก)		(มาก)		
๑๑.๓ ในการเรียนการสอนวิชาสังคัมศึกษา เช่น เรื่องบทบาทและหน้าที่ของตน ครูควรให้นักเรียนฝึกความรับผิดชอบในการดูแลรักษาความสะอาดและทรัพย์สินของห้องเรียนที่นักเรียนสามารถทำได้	๔.๓๕	๐.๓๓	๔.๓๘	๐.๓๐	๐.๕๘
	(มาก)		(มาก)		

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	ครูสังคมศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	X̄	S.D.	X̄	S.D.	
ข. บทบาทนอกเหนือจากการสอน					
๑. ด้านกิจกรรม					
๑.๑	ในวันที่โรงเรียนกำหนดว่าเป็นวันสำคัญ ครูควรนำนักเรียนไปร่วมกันพัฒนาชุมชน เช่น วัด โรงพยาบาล สาธารณสถานและที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตใจที่จะให้ความร่วมมือแก่ส่วนรวมและคนอื่น ๆ				
	๔.๑๖ (มาก)	๐.๘๔	๔.๒๕ (มาก)	๐.๘๓	๑.๖๐
๑.๒	ในการแข่งขันกีฬาของโรงเรียน ครูควรดูแลส่งเสริมให้นักเรียนยึดมั่นในกติกาเพื่อฝึกความมีวินัยด้านความมีเหตุผลและการยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม				
	๔.๒๗ (มาก)	๐.๗๘	๔.๒๘ (มาก)	๐.๗๘	๐.๓๐
๑.๓	ในการจัดงานต่าง ๆ ที่โรงเรียนกำหนดว่าเป็นวันสำคัญ ครูควรมอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนรับผิดชอบในงานที่สามารถทำได้ เพื่อฝึกความมีวินัยด้านความรับผิดชอบและความเป็นผู้รับผิดชอบที่ถูกต้อง				
	๔.๑๕ (มาก)	๐.๗๓	๔.๒๕ (มาก)	๐.๗๕	๑.๘๒
๑.๔	ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมเช่น จัดนิทรรศการในวาระสำคัญของโรงเรียน เพื่อฝึกให้นักเรียนมีวินัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ความมานะ พยายาม เคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น				
	๔.๑๖ (มาก)	๐.๗๘	๔.๑๗ (มาก)	๐.๘๒	๐.๐๗

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	ครูสังคมศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
๑.๕ ครูควรมานักเรียนไปฟังเทศน์ที่วัดเป็นครั้งคราว เพื่อให้นักเรียนได้นำแนวความคิดจากกิจกรรมมาเป็นแนววางระเบียบปฏิบัติต่อการดำเนินชีวิตของตนเอง	๓.๕๓ (มาก)	๐.๘๓	๓.๘๕ (มาก)	๐.๕๕	๐.๘๔
๒. ด้านการให้ความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนและบุคลากร					
๒.๑ ครูควรร่วมมือกับฝ่ายแนะแนวด้วยการให้ข้อมูลด้านพฤติกรรมของนักเรียนตลอดจนนำข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวมาใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมนักเรียนให้มีวินัยในตนเองในสถานต่าง ๆ	๔.๐๖ (มาก)	๐.๘๘	๔.๑๔ (มาก)	๐.๘๓	๐.๕๑
๒.๒ ครูควรร่วมมือกับฝ่ายปกครองในการดูแลความประพฤติของนักเรียนให้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ของโรงเรียนตลอดจนปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีวินัยในตนเองในสถานต่าง ๆ	๔.๒๔ (มาก)	๐.๗๘	๔.๓๕ (มาก)	๐.๗๔	๑.๔๕
๒.๓ ครูควรติดต่อสัมพันธ์กับบุคลากรของนักเรียนในการดูแลความประพฤติของนักเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในสถานต่าง ๆ	๔.๑๘ (มาก)	๐.๗๔	๔.๒๒ (มาก)	๐.๗๓	๐.๕๖

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	ครูสังคมศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	X̄	S.D.	X̄	S.D.	
๒.๔ ครูควรร่วมมือกับผู้บริหารของโรงเรียน ในการรับทราบแนวนโยบาย การดูแล ควบคุมความประพฤติของนักเรียนเพื่อ ส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในด้านต่าง ๆ	๔.๑๕ (มาก)	๐.๗๒	๔.๒๕ (มาก)	๐.๗๓	๑.๓๐
๒.๕ ครูควรร่วมมือกับเพื่อนครู เจ้าหน้าที่ หรือ นักการภารโรงของโรงเรียนในการร่วมมือ กันดูแล ส่งเสริม ตลอดจนการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกันในการพัฒนานักเรียนให้มี วินัยในตนเองในด้านต่าง ๆ	๔.๒๓ (มาก)	๐.๗๗	๔.๑๑ (มาก)	๐.๘๑	๑.๐๘
๓. <u>ด้านบุคลิกภาพและการวางตัวของครู</u>					
๓.๑ ในการแต่งกาย ครูควรแต่งกายให้สุภาพ เพื่อเป็นตัวอย่างในการฝึกนักเรียนให้มี วินัยด้านการรู้จักแต่งกายให้เหมาะสมแก่ วาระและโอกาส เป็นต้น	๔.๔๗ (มาก)	๐.๗๔	๔.๕๔ (มาก)	๐.๖๖	๑.๐๖
๓.๒ ครูควรใช้วาจาสุภาพ พกถูกต้องตามความ เป็นจริง เพื่อเป็นตัวอย่างฝึกนักเรียนให้มี วินัยด้านความกล้าหาญ พกแต่ความจริง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง	๔.๕๑ (มาก)	๐.๗๐	๔.๖๔ (มากที่สุด)	๐.๕๗	๒.๑๒ *
๓.๓ ในการมาปฏิบัติหน้าที่ เช่น การเข้าทำการ สอนครูควรปฏิบัติหน้าที่ตรงต่อเวลาและอุทิศ เวลาเพื่อส่วนรวม เพื่อให้เป็นตัวอย่างให้ นักเรียนมีความตรงต่อเวลาและรู้จักทำตาม สถานภาพและบทบาทของตนอย่างเต็มความ สามารถ	๔.๕๓ (มาก)	๐.๖๓	๔.๖๒ (มากที่สุด)	๐.๕๘	๑.๘๖

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	ครูสังคมศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	χ ²	S.D.	χ ²	S.D.	
๓.๔ ในการทำงานร่วมกับนักเรียน ครูควรทำงาน ด้วยความรับผิดชอบและยอมรับความคิดเห็น ของนักเรียน เพื่อเป็นแบบอย่างให้นักเรียน มีวินัยด้านความรับผิดชอบและการยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น	๔.๔๗ (มาก)	๐.๖๑	๔.๕๒ (มาก)	๐.๖๐	๐.๘๘
๓.๕ ในการอยู่ร่วมกับนักเรียน ครูควรให้ความ รัก ความสนิหสนมแก่นักเรียนอย่างทั่วถึง ไม่ลำเอียง เพื่อเป็นแบบอย่างฝึกนักเรียน ให้มีความยุติธรรมและความเชื่อมั่นใน ตนเอง เป็นต้น	๔.๓๓ (มาก)	๐.๓๐	๔.๔๘ (มาก)	๐.๓๑	๑.๔๘
๔. คำแนะนำให้คำปรึกษาหารือชี้แนะแนวทาง					
๔.๑ เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องการปฏิบัติตนต่อ ผู้อื่น ครูควรให้คำปรึกษาหารือชี้แนะให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสม แก่บุคคล วาระและโอกาสเพื่อฝึกความ มีวินัยในตนเองของนักเรียนด้านการรู้จัก วาระและโอกาสและการร่วมมือกับผู้อื่น เป็นต้น	๔.๓๓ (มาก)	๐.๓๓	๔.๔๔ (มาก)	๐.๓๐	๐.๕๕
๔.๒ ในการให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหา ส่วนตัวหรือปัญหาการเรียน ครูควรให้คำ ปรึกษา ชี้แนะจนนักเรียนสามารถช่วยเหลือ ตนเอง แก้ปัญหาได้ เพื่อฝึกการมีวินัยใน ตนเองด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	๔.๑๖ (มาก)	๐.๓๘	๔.๒๘ (มาก)	๐.๓๒	๑.๖๑

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	ครูสังคมศึกษา		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	χ̄	S.D.	χ̄	S.D.	
๔.๓ ในการให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาในการ ทำกิจกรรมของนักเรียน ครูควรส่งเสริม สนับสนุนให้กำลังใจในการทำงานแก่นักเรียน เพื่อฝึกความมีวินัยในตนเอง คำนึงการเป็นผู้นำ และผู้ที่ดีและความเชื่อมั่นในความสามารถ ของตนเอง	๔.๑๔ (มาก)	๐.๓๒	๔.๒๖ (มาก)	๐.๓๐	๑.๐๓
๔.๔ ในบางโอกาสครูควรเชิญวิทยากรหรือผู้ ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย แนะนำแนวทางร่วมกัน ให้นักเรียน ในด้านการส่งเสริมพัฒนา วินัยในตนเองด้านต่าง ๆ	๓.๘๔ (มาก)	๐.๘๘	๓.๕๕ (มาก)	๐.๘๓	๑.๒๐
๔.๕ ครูควรจัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่แนะนำ วิธีการกระทำตนอยู่ในระเบียบวินัยของ สังคมแก่นักเรียนเป็นครั้งคราว	๓.๓๔ (มาก)	๐.๕๐	๓.๘๔ (มาก)	๐.๕๕	๑.๑๓

* p ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเอง มีลักษณะดังนี้คือ

บทบาทด้านการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาให้มีวินัยในตนเอง ข้อ ๑. ด้านความรับผิดชอบตนเอง ครูสังคมศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ ๑.๑ เรื่อง การมอบหมายงานให้นักเรียนทำ ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ

เห็นว่า ครูควรกำหนดวันส่งงานที่แน่นอน เพื่อให้นักเรียนรับผิดชอบต่อการตรงต่อเวลา แต่ในส่วนรวมความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ข้อ ๒. ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ทั้งครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และเมื่อเปรียบเทียบแล้วทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นในส่วนรวมไม่แตกต่างกัน ข้อ ๓. ในด้านความเป็นผู้มีเหตุผลทั้งครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ ๓.๒ เรื่องการพิจารณาตัดสินลงโทษเพื่อนที่กระทำผิด ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนในห้องพิจารณาโทษผู้กระทำผิดนั้นอย่างเหมาะสม ซึ่งในข้อนี้ทั้งครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามความคิดเห็นในข้อนี้ของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ข้อ ๔. ด้านความซื่อสัตย์ สุจริตและยุติธรรม ทั้งครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ ๔.๒ เรื่องการให้คะแนน การให้รางวัลและการลงโทษนักเรียน ครูควรทำด้วยความยุติธรรมไม่ลำเอียง รักใคร่หรือเกลียดชังนักเรียนคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งในข้อนี้ทั้งครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด แต่โดยส่วนรวมทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นในเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน ข้อ ๕. ด้านความมานะพยายาม ทั้งครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และเมื่อเปรียบเทียบแล้วทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นในเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน ข้อ ๖. ด้านความกล้าหาญทั้งครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อและเมื่อเปรียบเทียบแล้วทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ ๗. ในด้านความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทั้งครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน และเมื่อเปรียบเทียบแล้วทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ ๘. ด้านการรู้จักวางตัวตามวาระและโอกาส ทั้งครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเปรียบเทียบแล้วความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ข้อ ๙. ด้านการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นทั้งครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบแล้วทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ ๑๐. ด้านการเคารพและยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม ทั้งครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และเมื่อเปรียบเทียบแล้วทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ ๑๑. ด้านการให้ความร่วมมือกับส่วนรวมทั้งครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบแล้วทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

บทบาทนอกเหนือการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัย ในตนเอง ข้อ ๑. บทบาทในค่านิยม ทักษะสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความ คิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อและเมื่อเปรียบเทียบแล้วทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อ ๒. ค่านิยมให้ความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียน ทั้งครูสังคมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกันและเมื่อเปรียบเทียบแล้ว ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ ๓. ค่านิยมบุคลิกภาพและการวางตัว ครูสังคม ศึกษาที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อแต่ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก ยกเว้นข้อ ๓.๒ ในเรื่อง ครูควรใช้วาจาสุภาพ พึงถูกต้องตามความเป็นจริง เพื่อเป็นตัวอย่างฝึกนักเรียนให้วินัยในด้านความกล้าหาญบุคคลแต่ความจริงและมีความเชื่อมั่น ในตนเอง ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และโดยเฉพาะในเรื่องนี้ เมื่อเปรียบเทียบแล้ว ครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันโดย ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกว่าความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา [ผู้ บริหารโรงเรียน (\bar{x}) = ๔.๖๔, ครูสังคมศึกษา (\bar{x}) = ๔.๕๑] และใน ข้อ ๓.๓ ในเรื่องการมาปฏิบัติหน้าที่ เช่นการเข้าทำการสอน ครูควรปฏิบัติหน้าที่ตรงต่อ เวลาและอุทิศเวลาเพื่อส่วนรวม เพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนมีความตรงต่อเวลาและรู้จัก ทำตามสถานภาพและบทบาทของตนอย่างเต็มความสามารถ ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิด เห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและในข้อนี้เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่ แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบทุกข้อทั้งหกในค่านิยมแล้ว ส่วนใหญ่ทั้งสองกลุ่มมีความ คิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ ๔. ค่านิยมให้คำปรึกษาหารือ ชี้แนะแนวทางทั้งครูสังคมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อและเมื่อเปรียบเทียบแล้วทั้งสอง กลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเช่นกัน

ดังนั้นจากรายที่ ๔ แสดงให้เห็นว่าครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมีความ เห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัย ในตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๔. ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษา ในการพัฒนานักเรียนมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเอง ทั้งบทบาทด้านการสอนและ บทบาทนอกเหนือด้านการสอน ดังนี้

๔.๑ ครูสังคมศึกษา

บทบาทด้านการสอน

ในการเข้าทำการสอนนั้นครูควรเข้าสอนให้ตรงเวลาและเลิกสอนตรงเวลาและ ให้นักเรียนเข้าเรียนและเลิกเรียนตรงเวลาเช่นเดียวกับครูและเน้นให้นักเรียนได้เห็นคุณค่า ของการกระทำเช่นนี้ด้วย

ในการสอนครูต้องเตรียมการสอนให้ที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนและทำการสอนให้ตรง วัตถุประสงค์ที่เรียน และครูควรทำคนให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียนด้วยการกระทำตัวเป็นผู้ มีวินัยในตนเอง ทั้งพฤติกรรม การแสดงความคิดเห็นและการพูด

ครูสังคมศึกษาควรสร้างบรรยากาศให้นักเรียนรู้สึกว่าจะมีความอบอุ่นเป็นกันเอง ทำคนให้เป็นพี่รักของนักเรียน ให้ความเสมอภาคแก่นักเรียน

ครูสังคมศึกษาควรสอดแทรกแนวคิด และให้ข้อเสนอแนะแก่แก่นักเรียนทุก ๆ ครั้งที่มีโอกาส ตลอดจนร่วมมือกับชุมชน ขอความร่วมมือในการใช้สถานที่ อุปกรณ์ เอกสาร เพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อฝึกคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรพื่อนักเรียนไปฟังเทศน์ที่วัดเป็นครั้งคราว

บทบาทนอกเหนือด้านการสอน

ครูควรทำคนให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียนจนนักเรียนเห็นคุณค่าและเกิดการปฏิบัติ จนเกิดความเคยชินและครูควรปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ๆ ให้เป็นที่ศรัทธาของนักเรียนและ

ผู้นั่งในและนอกโรงเรียน

ครูควรเน้นกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง เช่น การนำนักเรียนไปทัศนศึกษาในที่ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองได้ และได้เห็นตัวอย่างที่ดีและไม่ดี เพื่อนำมาปรับปรุงเลือกประพฤติปฏิบัติและจัดให้มีความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนในการตอบปัญหา ใ้ว่าที่ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างนักเรียนต่างโรงเรียน

ครูควรประชุมปรึกษาหารือร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ติดตามดูแลความประพฤติ และหาทางส่งเสริม พัฒนาความประพฤติของนักเรียนตลอดจนวางแผนงาน แนวทางการพัฒนานักเรียนด้านความมีวินัยในตนเอง ควรสอดแทรกทั้งในการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ครูควรถือเป็นหน้าที่โดยตรงในการให้การอบรมแนะนำนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง โดยการอบรมหน้าแถวเวลาเช้า ดักเตือน แนะนำทุก ๆ ครั้ง เมื่อนักเรียนทำไม่ถูกต้อง นอกจากนั้นควรร่วมมือกับผู้นั่งปกครองอย่างใกล้ชิดและสละเวลา เพื่อพูดคุยกับนักเรียน ทั้งปัญหาการเรียนและปัญหาส่วนตัว

๔.๒ ผู้บริหารโรงเรียน

ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่

บทบาทด้านการสอน

ในขณะที่ทำการเรียนการสอน ควรเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ๆ และควรกระทำอย่างสม่ำเสมอติดต่อกัน

ไม่ควรอยู่ในสภาพต่างคนต่างละเลย โยนหน้าที่ให้ผู้บริหารรับผิดชอบดำเนินการแต่ผู้เดียว แท้ที่จริงควรเป็นหน้าที่ที่ต้องร่วมมือกัน โดยเฉพาะครูสังคมศึกษา ที่หลักสูตรได้กำหนดให้มีบทบาทมากที่สุดในการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย ควรจะได้ดำเนินการอย่างจริงจังและร่วมมือกับทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

บทบาทนอกเหนือด้านการสอน

ครูควรร่วมมือกับหน่วยงานของชุมชนและสื่อมวลชนในการเสนอความคิดเห็น เขียนบทความ เข้าร่วมกิจกรรมและปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในชุมชนให้มีสภาพที่รักษาระเบียบวินัยด้วย จะช่วยให้การพัฒนานักเรียนในโรงเรียนดีขึ้นด้วย

ครูควรกระทำตนเป็นเสมือนพ่อแม่ของนักเรียน สามารถให้คำปรึกษาหารือกับนักเรียนได้เสมอ

ควรใช้กิจกรรมที่เป็นหลักในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนด้านความมีวินัยในตนเอง

ครูควรทำตนเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนในด้านการแต่งกาย ความประพฤติ การพูดจา การตรงต่อเวลา ตลอดจนการเข้าแถวเคารพธงชาติร่วมกันกับนักเรียนทุก ๆ เช้า

ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ
บทบาทด้านการสอน

ในการสอนครูต้องกระทำตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง เพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียน เช่น ตั้งใจสอน เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา เป็นต้น

ครูสังคมนาศึกษาคควรตระหนักเสมอว่าบทบาทของตนในการพัฒนานักเรียนด้านความมีวินัยในตนเองนั้น มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ครูควรยึดเป็นแนวทาง

ครูควรนำเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในสังคมและเรื่องสมมุติขึ้น ที่เป็นเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับปัจจุบันมาให้นักเรียนเรียน จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจได้ลึกซึ้งและนานกว่า

บทบาทนอกเหนือด้านการสอน

ครูสังคมนาศึกษาคควรทำตัวเป็นตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าครูเองก็เป็นผู้มีวินัยในตนเอง เช่น การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย พูดจาสุภาพ คุุ้ให้แก่ส่วนร่วมด้วยการร่วมมือ

กับชุมชน

ครูควรถือเป็นหน้าที่ในการดูแลเด็กเดือน และนำนักเรียนทุกครั้งที่พบเห็นนักเรียน
กระทำตนยังไม่ถูกต้อง

แม้จะเป็นเวลาที่นอกเหนือการสอน ครูควรตระหนักเสมอว่า ตนเองเป็นครู
ของนักเรียนเสมอ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครอง

บทบาทงานการสอน

ควรยกตัวอย่างจริง ๆ ของผู้มีวินัยและใช้วินัยเป็นหลักในการดำเนินชีวิตตอน
ประสบผลสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน กับผู้ที่ขาดวินัยและล้มเหลวในชีวิตมาให้นักเรียน
ได้ศึกษา

ขณะสอนครูควรให้ความใกล้ชิดกับนักเรียนบ้าง มิใช่เพียงแต่สอนให้จบเนื้อหา
เท่านั้น หรือสอนเพื่อมุ่งเพียงให้นักเรียนสอบได้คะแนนดี ๆ เพื่อเรียนต่อเท่านั้น ควรเน้น
ให้นักเรียนได้เรียนเพื่อพัฒนาตนเองด้วย

บทบาทนอกเหนืองานการสอน

ครูสังคมศึกษาควรประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนให้สอดคล้องกับสิ่งที่
สอนด้วย

ครูควรบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ชุมชน เยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้
เข้าใจปัญหาของนักเรียนอย่างกว้างขวาง จะได้นำมาปรับปรุงการพัฒนาให้นักเรียนให้มี
วินัยในตนเอง ได้ดีขึ้น

ครูควรหมั่นศึกษาค้นคว้า หาตัวอย่างและวิธีการของผู้ที่มีวินัยในตนเองมาให้
นักเรียนได้ศึกษาและนำไปเป็นตัวอย่าง

หัวหน้าฝ่ายแนะแนว

บทบาทในด้านการสอน

ในการเรียนการสอนควรให้นักเรียนได้สำรวจตนเองว่าประพฤตินั้นเป็นผู้มีระเบียบวินัยมากน้อยเพียงใด และได้อภิปรายความคิดเห็นเกี่ยวกับวินัยในตนเองว่ามีความเหมาะสมกับนักเรียนและสามารถนำไปปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด

ควรมีการประเมินผลและติดตามผลทั้งทางด้านความประพฤติและความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียนด้านความมีวินัยในตนเอง

ควรเชิญวิทยากรมาบรรยายร่วมกับครูและให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายซักถาม เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง

บทบาทนอกเหนือด้านการสอน

ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยให้มากที่สุดและให้สอดคล้องกับชีวิตจริงในชีวิตประจำวัน

ครูควรดูแล แนะนำ ตักเตือนทุก ๆ ครั้ง que เห็นนักเรียนทำไม่ถูกต้อง อย่าปล่อยให้เวลาผ่านไป แล้วจึงมาว่ากล่าวตักเตือนภายหลังจะทำให้ได้ผลน้อย

ครูควรทำตนให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียนในด้านการประพฤติ

หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา

บทบาทด้านการสอน

ในขณะที่ทำการสอน ครูควรกระทำตนให้นักเรียนเห็นว่าเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

ควรเน้นผลทางด้านพฤติกรรมมากกว่ามุ่งให้คะแนนหรือเน้นให้นักเรียนสอบได้คะแนนที่เท่านั้น

ครูผู้คุมศึกษา คุณแลการกระทำของนักเรียนด้วย เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือแก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้น และควรเน้นวินัยในห้องเรียนด้วย นอกจากนั้นควรสังเกตดูจากการทำงานส่งของนักเรียน

บทบาทนอกเหนือด้านการสอน

การกระทำตนของครูผู้คุมศึกษานอกเวลาสอนนั้น นักเรียนได้พบเห็นเสมอ ถ้าครูกระทำตัวเป็นผู้มีวินัยด้วย นักเรียนก็จะเพิ่มความเชื่อถือในคำสั่งสอนของครูดีขึ้น ถ้าครูกระทำตัวไม่ได้อย่างที่สอนการสอนนั้นก็ไร้ผล

ครูผู้คุมศึกษานั้นถือว่าเป็นผู้มีบทบาทและเป็นตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาความมีวินัยในตนเองให้แก่ นักเรียนได้ดี ครูผู้คุมศึกษาเองควรคำนึงการให้ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่และเพื่อน ๆ ครูให้ความช่วยเหลือร่วมมือด้วย การพัฒนานักเรียนจะได้ผลดีขึ้น

ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมให้มาก ๆ และใช้กิจกรรมช่วยในการพัฒนานักเรียน จะช่วยให้นักเรียนได้กระทำจริง

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย